

Na nemovitosti dlužníků vázlo substituční právo, jakož i zákaz zcizení a zatížení ve prospěch nezletilých žalobců. Žalovanému družstvu byla právoplatně povolena exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na onu nemovitost. Žalobě nezletilců o nepřipustnost exekuce bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jádrem sporu jest otázka, zda na nemovitost zatíženou knihovním zákazem zcizení a zadlužení lze vésti exekuci vnuceným zřízením práva zástavního a za tím účelem vnuceným vkladem (§ 87 exek. ř.) práva zástavního. I literatura (Neumannův komentář k exek. ř. str. 377, Ehrenzweig II. str. 183, Klang »Poznámky k novelám« str. 55) i judikatura (rozh. čís. 7617 a 8554 sb. n. s.) zastávají shodně stanovisko, že zákon v § 364 c) obč. zák. nerozeznává mezi dobrovolným a vnuceným zcizením a zatížením. Podle důvodové zprávy k třetí dílčí novele k občanskému zákoníku (zpráva komise pro justiční věci str. 44) neměla záповěď zcizení obsahovati jen dobrovolné zatížení, nýbrž i zcizení a zatížení v exekuci, protože by jinak neměla praktické ceny. Je proto názor dovolatele, že se zákaz zcizení a zatížení nevztahuje na exekuční zcizení a zatížení, mylný. Nerozhodné je, že exekuci vnuceným zřízením práva zástavního prvý soud povolil, a že povolení exekuce té nabylo moci práva — neboť okolnost ta nevylučuje, aby oprávněné třetí osoby — zde žalobci — nedomáhali se z důvodu zákazu zcizení a zadlužení nepřipustnosti exekuce.

Čís. 12787.

Byl-li podán rekurs proti usnesení potvrzujícímu vyrovnání, končí doba, do které poskytnutí zvláštních výhod věřiteli neplatí (§ 47 vyr. řádu z roku 1914), zpětvzetím rekursu.

(Rozh. ze dne 8. září 1933, Rv I 532/32.)

Vyrovnání o jmění žalovaného, uzavřené na 35%, bylo potvrzeno vyrovnacím soudem dne 14. srpna 1930. Usnesení o potvrzení vyrovnání bylo vyvěšeno na soudní desce dne 19. srpna 1930, dne 30. srpna 1930 podala firma K. proti potvrzení vyrovnání rekurs, jež podáním ze dne 9. září 1930 vzala zpět. Dne 8. září 1930 zavázal se žalovaný žalující firmě P., že jí zaplatí 5.000 Kč, by tak značnou škodu neutrpěla následkem jeho vyrovnání. Žalobě o zaplacení řečených 5.000 Kč procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Usnesení, jímž bylo vyrovnání potvrzeno, nebylo dne 8. září 1930, když žalovaný učinil se žalující firmou ujednání, z něhož jest žalováno a jímž jí poskytl zvláštní výhody, slibiv jí více než 100% zaplacení její pohledávky, kdežto vyrovnání bylo uzavřeno na 35%, ještě v právní moci, nýbrž vešlo v právní moc teprve dne 9. září,

kdy zpětvzetí stížnosti bylo soudu oznámeno. Účinky zpětvzetí nelze vztahovati nazpět, nýbrž rozhoduje jen, že dne 8. září 1930 byla ještě podána stížnost, a že tedy tohoto dne potvrzující usnesení ještě nebylo právoplatné. Že tento názor jest správný, vysvitne z úvahy, že dlužník, věda o stížnosti a spoléhaje na to, že usnesení není v právní moci, mohl by učiniti ujednání s věřiteli, kterými by jim poskytoval zvláštní výhody, ježto jednal v přesvědčení, že ujednání jsou neplatná, najednou po zpětvzetí stížnosti by se ocitl v situaci, že všechna jeho ujednání jsou platná, což jistě nelze uznati za správné. Za rozhodný při zpětvzetí stížnosti jest podle názoru odvolacího soudu považovati den, kdy zpětvzetí bylo soudu oznámeno, nikoliv snad, kdy bylo dáno na poštu, neboť se stanoviska soudu nabylo zpětvzetí účinnosti teprve dnem, kdy na soud došlo. Poněvadž dne 8. září 1931, kdy se stalo ujednání, které je podkladem žaloby, nebylo usnesení potvrzující vyrovnání ještě v právní moci, jest ujednání neplatné podle § 47 vyr. ř. a proto nárok žalobní jest bezdůvodný.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Vykonatelnost usnesení nesouvisí s pravomocí usnesení, pokud nejde o takové usnesení, jehož vykonatelnost sám zákon váže na pravomoc usnesení nebo pokud rekursu do usnesení podanému jest přiznán podle § 524 druhý odstavec c. ř. s., § 63 vyr. ř. a § 172 k. ř. odkládací účinek. Pravomoc usnesení vzniká však buď vydáním usnesení (doručením aneb prohlášením podle §§ 426, 427 c. ř. s.), když zákon nepouští žádný opravný prostředek, anebo tím okamžikem, kdy usnesení odporovatelné podle zákona nelze již napadati buď pro projití lhůty aneb následkem zpětvzetí podaného rekursu. To platí i o usnesení potvrzujícím vyrovnání. Že od okamžiku zpětvzetí rekursu nabývá usnesení potvrzující vyrovnání právoplatnosti, plyne zřejmě z pamětního spisu k § 150 odstavec (5) k. ř., jenž se kryje s ustanovením § 47 vyr. ř., ano se tam praví, že neplatnost výhod poskytnutých dlužníkem věřiteli v době od uzavření vyrovnání do právoplatnosti potvrzujícího usnesení vyrovnání byla stanovena proto, že se často stává, že věřitelé používají opravných prostředků proti usnesení potvrzujícímu vyrovnání jen z toho důvodu, by si dali za jejich zpětvzetí platiti premie, kterýmžto pletichám má býti právě zabráněno ustanovením § 150 odstavec (5) k. ř. a § 47 vyr. ř. Tím je jasně vysloveno, že byl-li podán rekurs proti usnesení potvrzujícímu vyrovnání, končí doba, do které jest poskytnutí zvláštních výhod věřiteli neplatné, zpětvzetím rekursu. Předpokladem neplatnosti takových výhod není, by dlužník nejednal obmyslně, poněvadž zákon tak nerozeznává, nýbrž prohlašuje takové dohody bezpodmínečně za neplatné, a jest proto bezpodstatnou výtku, že dlužník jednal obmyslně proti žalující straně, předstíraje svým chováním mlčky, že vyrovnací řízení jest ukončeno. Z doličení toho zároveň plyne, že jest lhotejně, proč rekurent vzal rekurs zpět, an zákon ani v tom směru nečiní výhradu.